

Dokumentation från workshop

2013-03-02 och 2013-03-16

Inledning

Flygfoto som visar Östra Sala Backe med omgivningar, aktuellt arbetsområde för workshop är markerad i rött.

Inledning

3

Deltagare

Uppsala kommun:
Gunilla Englund, KSU
Helena Espmark, KSU

Konsulter:
Emma Hell Lövgren, Tema
Emelie Arnoldsson, Tema
Michael Eriksson, Ramböll
Mario Riviera, Ramböll

Allmänheten:
2 mars 2013 11 st
16 mars 2013 14 st

Uppdraget

Workshop har vid två tillfällen genomförts med allmänheten i och kring Östra Sala Backe. Vid varje tillfälle delades deltagarna upp i två grupper, redovisade som grupp 1 respektive grupp 2. I detta dokument följer en sammanställning utifrån dessa två workshoptillfällen som syftar till att ligga till grund för den kommande gestaltningen och projekteringen av parken inom etapp 1 av Östra Sala backe.

Bakgrund

Östra Sala Backe ska bli en ny stadsdel i Uppsalas östra delar. Området ska planeras och byggas med människan i centrum och med utgångspunkt i det senaste inom teknik och miljö. Utvecklingen av Östra Sala Backe ska leda till en attraktiv stadsmiljö med bostäder, service och arbetsplatser.

Östra Sala Backe ska vara en förebild för hållbart stadsbyggande, bland annat genom: Att det ska vara lätt att mötas. Dagvatten ska

synliggöras och omhändertas på ett hållbart sätt. Smarta klimat- och energilösningar ska få synas samt en cykelvänlighet ska prägla området.

Inom den första etappen av Östra Sala Backe har en yta avsatts för en park- eller torgmiljö. Som ett led i hållbarhetsarbetet ska förslag till utformning av den platsen komma från de människor som bor i angränsande områden, Sala backar och Årsta.

Målsättning

Målsättningen med workshopen är att få idéer och synpunkter kring utformning och användning av det, i detaljplan avsatta, området för en park/torg inom etapp 1.

I workshopen ställdes därför ett antal frågor som deltagarna fick diskutera kring. Workshopen inleddes kl 14:00 och avslutades kl 16:00.

Programmet var följande:

Program

Workshopen inleddes kl 14:00 och avslutades vid kl 16:00.

Programmet var följande:

14:00 Introduktion

14:15 Pass 1 Kreativiteten flödar

Vad saknas idag?
Hur ska parken användas? Aktiviteter?
Känslor?
Dag/natt? Årstiderna?

15:00 Fika

15:15 Inspirationsföreläsning

15:30 Pass 2 Vision Östra Sala Backe

Kan parken underlätta en hållbar livsstil?
Hur kan variation och mångfald återspeglas i parken?
Vad är en mötesplats?
Hur skapas en mötesplats?

Slutfråga

Om du bara får önska dig en sak i den kommande parken, vad är det?

16:00 Avslutning med information om återkoppling

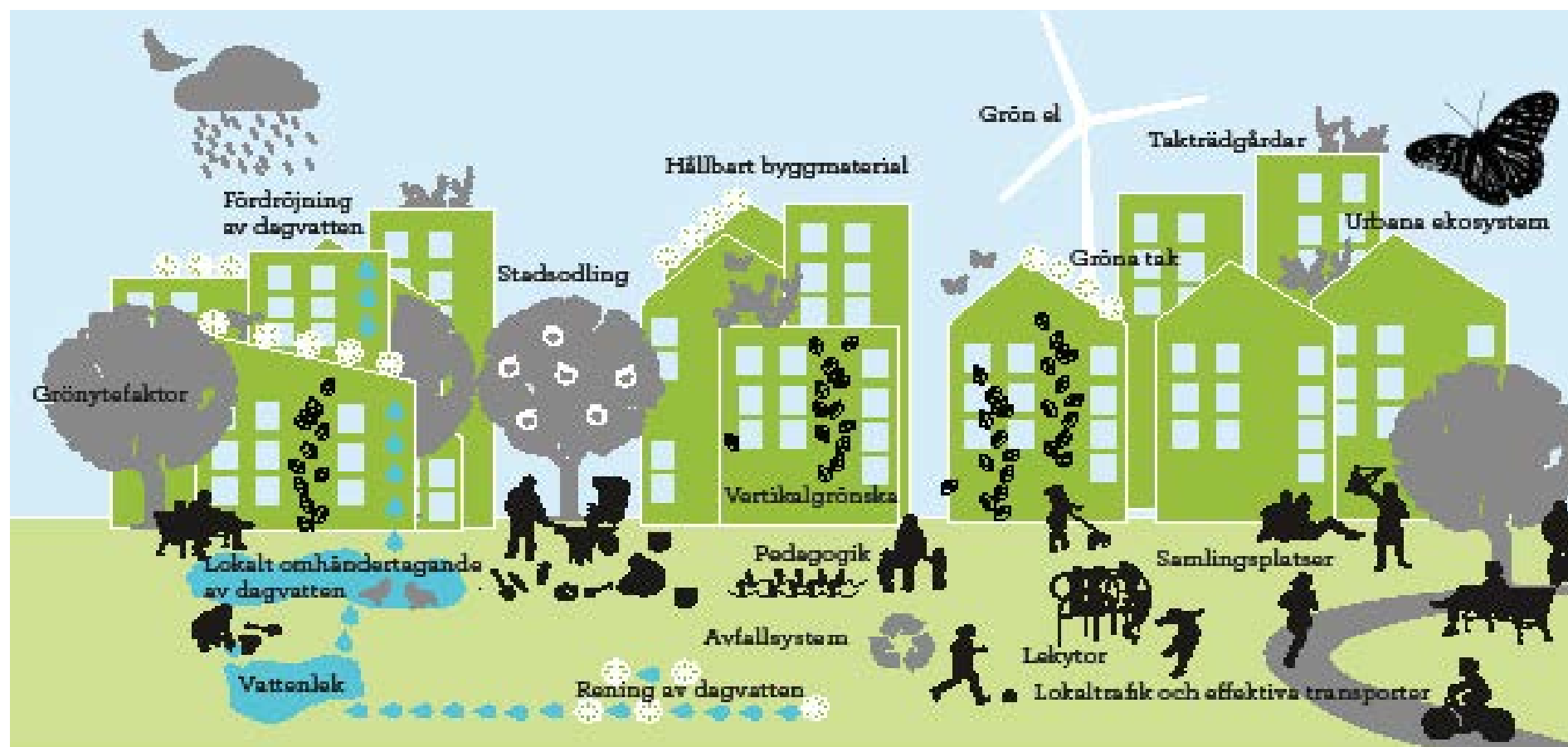

Illustration hållbarhet

Pass 1 Kreativiteten flödar

4

Grupparbete

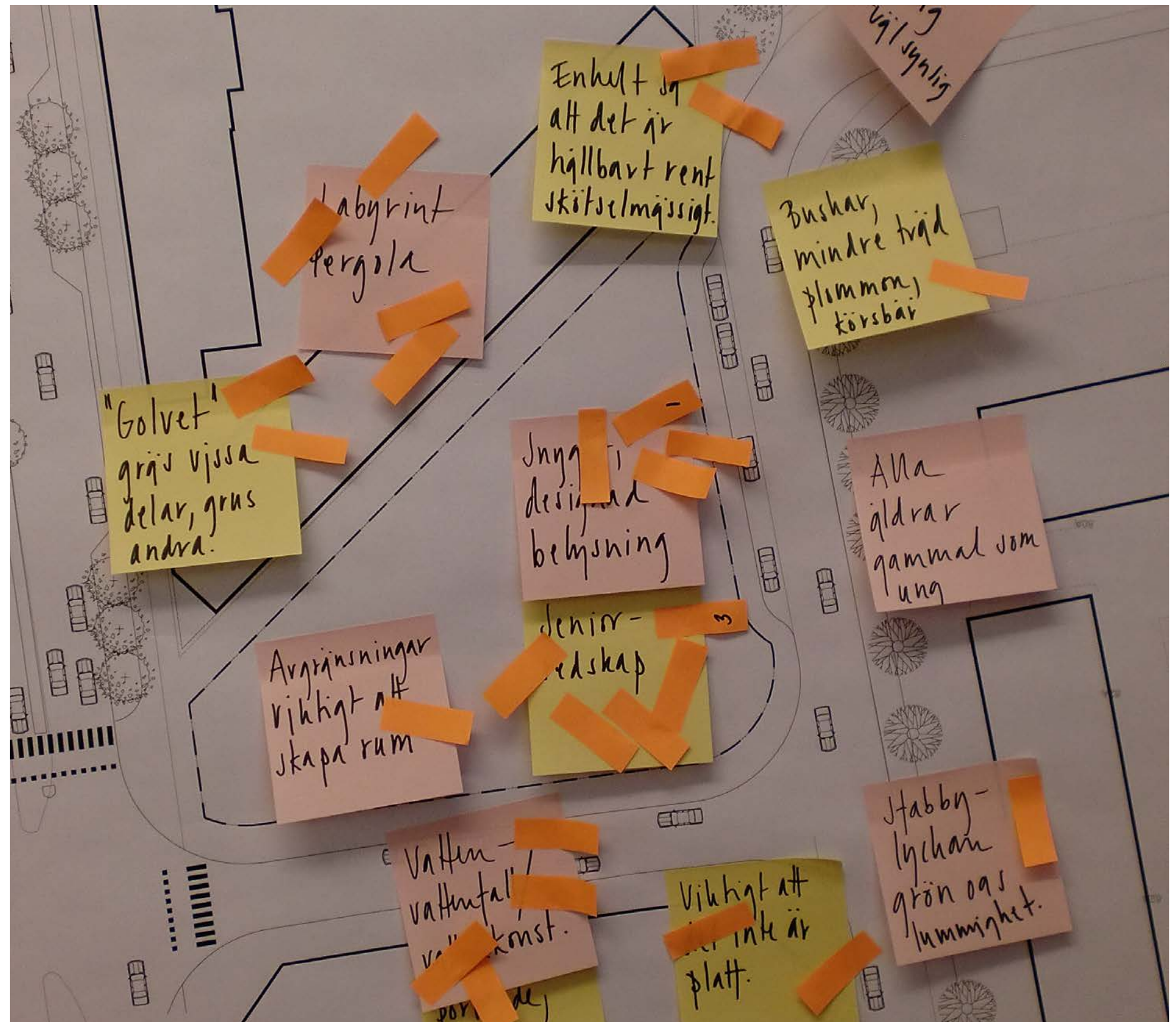
Efter att alla deltagare samlats och fått en introduktion om projektet startade Pass 1 Kreativiteten flödar.

Under pass 1 jobbade deltagarna med att få fram så många uppslag som möjligt på hur platsen ska användas och hur det ska kännas där. Deltagarna fick inga begränsningar och inga förslag kunde vara för små eller för stora.

Med underlag av en plan diskuterades följande:

- Vilken typ av park saknas idag i stadsdelen?
- Hur vill du kunna använda parken?
Aktiviteter?
- Vilken känsla vill du få när du är parken?
- Dag/Natt? Vår/sommar/höst/vinter? Vad är viktigt att tänka på?

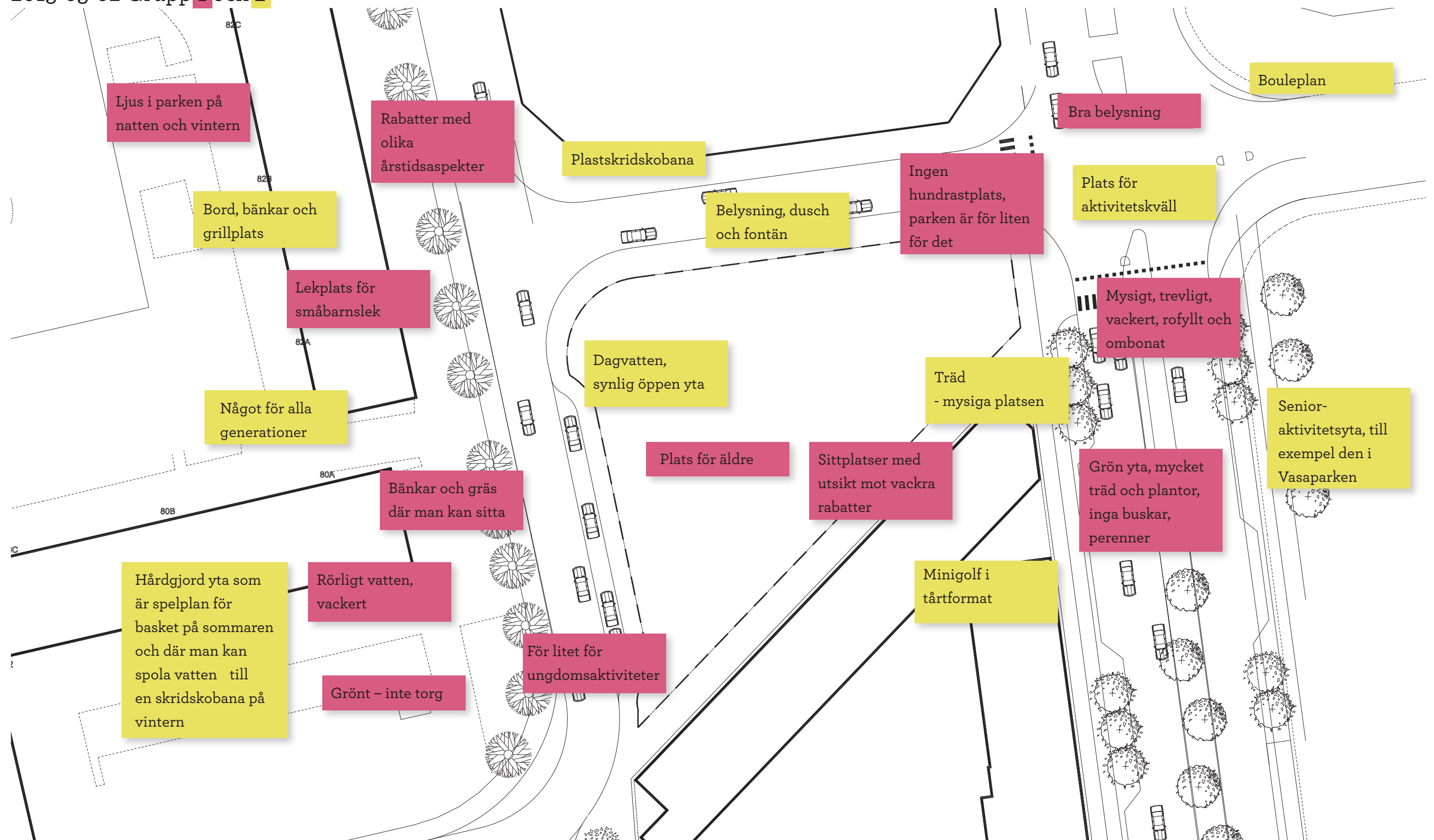
Svaren redovisades med hjälp av post-it-lappar direkt på det utdelade kartunderlaget. Varje grupp fick sedan tre min för att presentera sina idéer. För att synliggöra vilka förslag som var prioriterade hos deltagarna fick samtliga deltagare tre små klisterlappar att sätta på de förslag som de tyckte var bäst. Man fick sätta alla sina lappar på ett förslag eller sprida ut dem mellan olika förslag. Prioriteringen presenteras närmare på sidan 13-14 i detta dokument.

Pass 1 Kreativiteten flödar

2013-03-02 Grupp 1 och 2

5

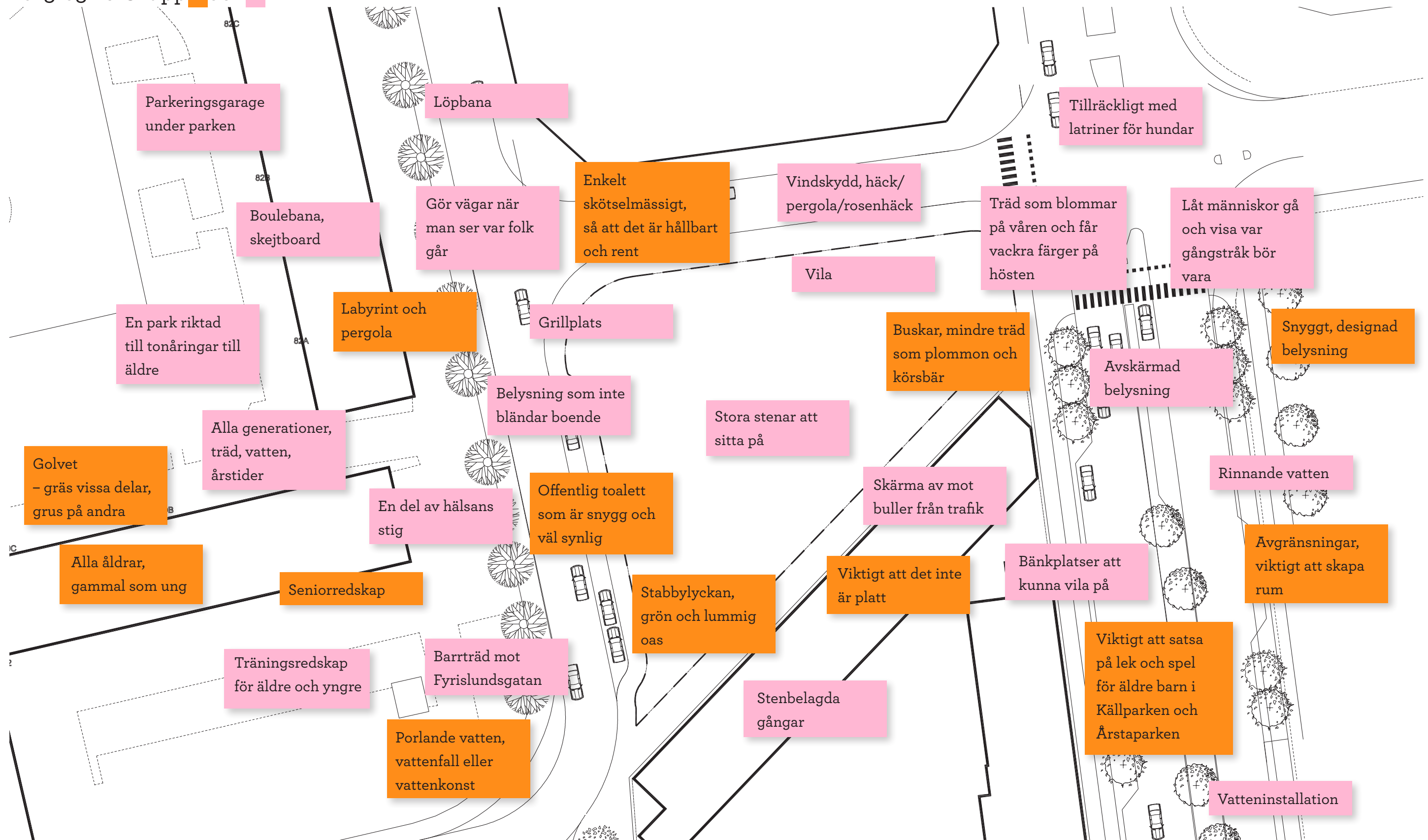

Redovisning Pass 1, Kreativiteten flödar

Pass 1 Kreativiteten flödar

2013-03-16 Grupp 1 och 2

3

Redovisning Pass 1, Kreativiteten flödar

Inspirationsföreläsning

7

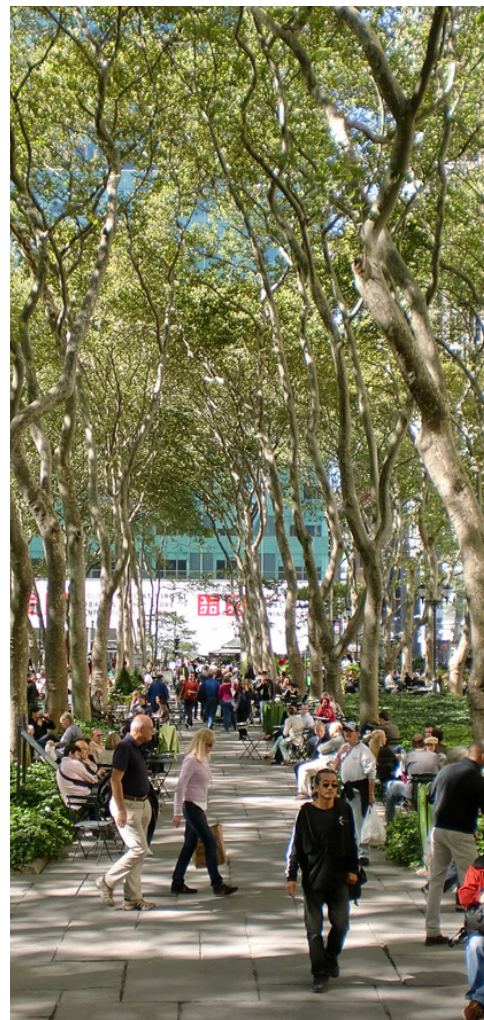
En inspirationsföreläsning genomfördes efter pausen med syfte att inspirera kring hur en park kan se ut, funktioner och kring ordet hållbarhet.

En park kan på flera olika sätt hantera frågor kring hållbarhet såsom dagvattenhantering där exempel från Fornebu i Oslo visades. Här hanteras dagvattnet som en tillgång med öppna vattenytor, vattenälskande vegetation och närheten till vattnet ses som en tillgång.

En park kan fungera som en social samlingsplats både för aktiviteter men också vila, ett exempel på det är Bryant Park i New York. Här utgör en del av ett kvarter av en park med en öppen gräsyta som omges av träd planterade i en undervegetation av murgröna. Liknande parker finns även i Paris bland annat i Parc Luxembourg där spontaniteten med flyttbara stolar skapar möjlighet att skapa sina egna sittplatser. Place des Vosges, en klassisk barockpark i hjärtat av kvarteret Marais i Paris fungerar också som en lunga för staden och som en mötesplats med dess formklippta träd och strikta begränsningar.

The High Line i New York är en helt annan typ av park. Byggt på ett gammalt järnvägsspår letar sig denna park fram ovan markplan och bildar en oas med dess växtlighet, vatten och mötesplatser. Parken visar på stor biologisk mångfald med olika sorters växter, boplatser för fåglar och vatten.

En park kan utformas på olika sätt och innehålla olika aktiviteter. Parkens funktion som en grön lunga blir allt viktigare både för mångfald och för människors hälsa och återhämtning.

Bryant park, New York

Place des Vosges, Paris

Referenspark, Riddartorget, Uppsala

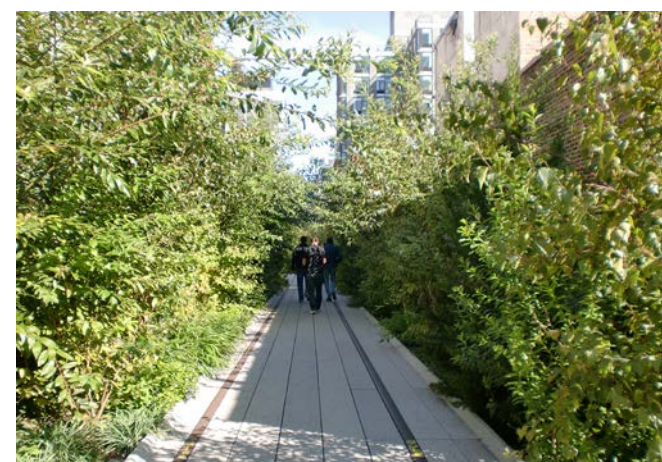
Fornebu park, Oslo

Arabiastranden, Helsingfors

The High Line, New York

The High Line, New York

Jardin du Luxembourg, Paris

Pass 2 Vision Östra Sala Backe

8

Grupparbete

Efter inspirationsföreläsningen fortsatte workshopen med diskussioner i Pass 2 Vision Östra Sala Backe. På samma sätt som i pass 1 så fick deltagarna diskutera frågor i två grupper.

Med underlag av en plan diskuterades:

- Hur kan den gröna platsen underlätta för en hållbar livsstil?
- Hur kan variation och mångfald återspeglas i parken?
- Vad är en mötesplats?
- Hur skapas en mötesplats?

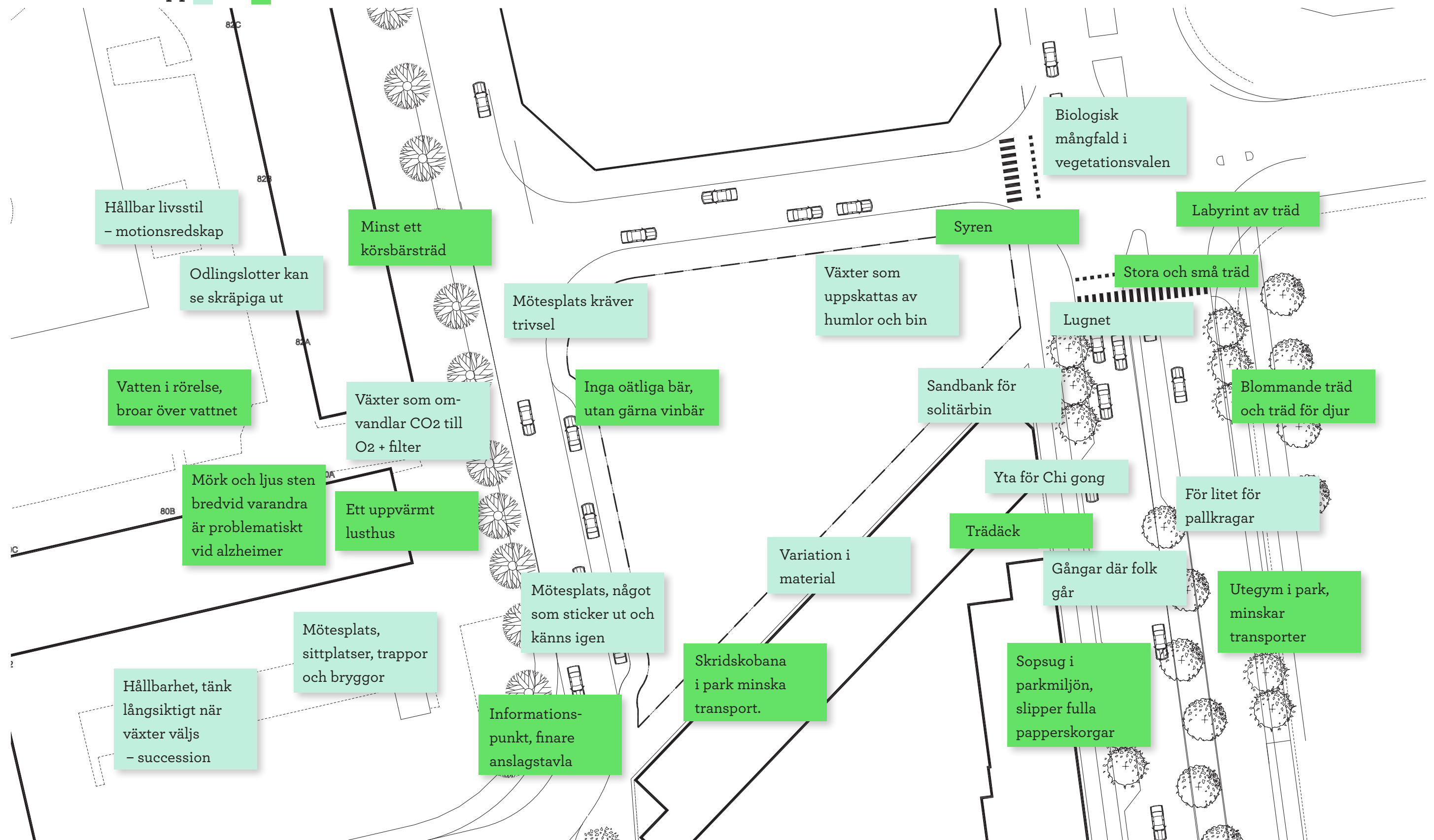
Svaren redovisades med hjälp av post-it lappar direkt på det utdelade kartunderlaget. Varje grupp fick sedan tre min för att presentera sina idéer. För att synliggöra vilka förslag som är prioriterade hos deltagarna fick samtliga deltagare tre små klisterlappar att sätta på de förslag som de tyckte var bäst. Man fick sätta alla sina lappar på ett förslag eller sprida ut dem mellan olika förslag. Prioriteringen presenteras närmare på sidan 13-14 i detta dokument.

Pass 2 Hållbarhet

2013-03-02 Grupp 1 och 2

9

Redovisning Pass 2, Vision Östra Sala Backe

Pass 2 Hållbarhet

2013-03-16 Grupp 1 och 2

10

Redovisning Pass 2, Vision Östra Sala Backe

Sammanfattning Pass 1 och 2

11

På de två workshoptillfällena deltog 11 respektive 14 personer. En majoritet av deltagarna var över 65 år. Fördelningen mellan kvinnliga och manliga deltagare var ungefär lika på de bägge träffarna, med ett litet överslag på antalet kvinnor. Majoriteten av deltagarna var ”grannar” till Östra Sala backe, det vill säga bodde i närområdet Årsta eller Sala backar.

Pass 1

Under det första diskussionspasset kom synpunkter kring följande teman upp:

Aktiviteter – Här efterfrågades framförallt träningsredskap för seniorer. Andra önskemål om aktiviteter för seniorer var boulebana och minigolfbana. Frågan om vem parken skulle vara till för diskuterades i alla grupper och vissa tyckte

att parken framförallt skulle ge utrymme för vila och träningsmöjligheter för seniorer. Andra tyckte att parken främst skulle komma att bli en plats för tonåringar och uppåt eftersom det finns parker för småbarn i området till exempel Källparken. Det fanns också en tankar om att bostadsgårdarna främst skulle användas för mindre barn. Andra tyckte att det är brist på ytor för barnaktiviteter i parken och att det dessutom finns en förskola i området som skulle ha stor nytta av parkområdet. För små barn kan stora stenar att klättra på vara roligt. Att skapa en plats där det finns barnaktiviteter gör också att äldre kan vistas där med sina barnbarn. Basketplan och skejtramp var förslag på ungdomsaktiviteter. Förslag på aktiviteter för alla generationer var aktivitetspark, skridskobana eller plastisbana. Andra tyckte att ungdomar redan har många andra ytor att vistas på, så de

behöver inte vistas i den här parken. Här fanns en oro över att ungdomar skulle komma att förstöra utrustningen i parkområdet.

Synligt vatten – Att vatten ska finnas synligt i parken kom upp i samtliga grupper till exempel genom en fontän, dusch, vattenspegel, rinnande vatten (typ porlande bäck). Andra förslag var bland annat att rinnande och porlande vatten som är vackert att lyssna till och att se på. En naturligt utformad bäck eller ett klot som snurrar av vattnets rörelse. Man kan använda delar av ytan för dagvattenhantering. Vattensnurror vid rinnande vatten som är roligt för både vuxna och barn var ytterligare ett förslag.

Trygghet – Många kvinnor är rädda för att ge sig ut om kvällarna. Människor som befolkar platsen gör den

trygg. Belysning är också viktigt. Gärna låg belysning eller bra riktad belysning. Bländande och hög belysning skapar otrygghet och lyser in i boendes lägenheter. Liknande problem finns i bostäderna runt Källparken efter upprustningen. Ett förslag som kom upp var att belysningen kunde drivas av biogas från hundbajs ett annat förslag var att den skulle vara solcellsdriven.

Grön plats för vila - Idag saknas det en trevlig, mysig, lummig plats. Platsen kan bli en oas. Vissa tyckte att platsen är för liten för att bli en aktivitetspark. Stora grönytor för aktivitet finns redan i området. Källparken inbjuder t.ex. till rörelse och aktivitet. Källparken kan också fungera som plats för ”happenings” i anslutning till Amfiteatern. Träd och växter som speglar årstidsväxlingar, planteringar, grus och markplattor

efterfrågades. Träd och buskar som ger skugga efterfrågades också.

Flera grupper var inne på att platsen behövde skärmas av till exempel med en häck/pergola/plank som skärmar av platsen mot norr och längs Fyrislundsgatan. Avskärmningen efterfrågades både för att skapa en vindskyddad plats men även för att förhindra barn att springer rakt ut i trafiken. Tankar om att en avskärmning också skulle vara en visuell avskärmning samt en bullerdämpande åtgärd lyfte också.

Utrustning och parkmiljö – Platser att sitta på efterfrågades. Tanken lyftes att äldre kan behöva en rastplats på väg till och från Gränby, det kan parken passa som. Bord och stolar med plats för att fika, gärna bredvid senioraktiviteterna lyftes också som ett önskemål Även grillplats för hela familjen lyftes

som ett positivt inslag.

Platsen i sitt sammanhang - Knyta ihop parken med Källparken och andra grönområden och skapa en löprunda. Att parken kan vara en del av Hålsans stig lyftes som ett förslag. Kanske kan parken fungera som en viktig punkt längs löprundan där ett utegym kan få löpare att stanna till och träna. Många utegym utnyttjas dåligt, men om det finns i anslutning till en aktivitets slinga kanske det skulle användas mer?

Synpunkten att använda och utforma parkerna för rätt typ av användande lyftes. Rätt park för rätt aktivitet. Det lyftes många tankar kring att rusta upp parker angränsande till Östra Sala Backe.

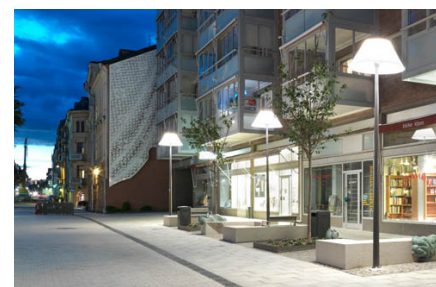
Träningsredskap för seniorer

Aktiviteter för alla åldrar

Vatten en del av parken

Belysning som en del i gestaltningen

Vila på öppna gräsmattor

Parken kan bli en del i ett längre gröonstråk

Sammanfattning Pass 1 och 2

12

Pass 2

Under det andra diskussionspasset kom synpunkter kring följande teman upp:

Variation och mångfald

– Vikten av variation i gestaltningen lyftes. Skugg- och solplatser, böljande ytor med gräs och terrasserat, robusta material, planteringar i olika nivåer och labyrinter av träd. Att använda dagvattnet och göra det synligt. En grupp tyckte det var viktigt att parken inte blev en slät gräsmatta, utan kuperat/terrasserat.

En mångfald av växter togs upp av flera grupper. Att växterna ska vara populära inte bara för människor utan också för fåglar och insekter (humlor, fjärilar och bin). Ätliga bärbuskar borde planteras, vinbär och körsbär. Dynamik och succession i växtvalet pekades också ut som viktigt. Syrener, barrträd,

vinbärsbuskar och körsbärsträd var bland annat växter som efterfrågades.

Frågan om vad som är mest hållbart kom också upp. Robusta material? Hårdgjorda ytor eller gräsmatta? Vad är mest tåligt över tid?

Dagvatten – Samtliga grupper diskuterade hur dagvatten kan användas i parken. Det uttrycktes en osäkerhet om huruvida platsen är för liten för dagvattenhantering. Att leda vatten från andra platser lyftes som intressant. Frågan om platsen kan bli en skyddad plats för vattensalamandrar kom upp. Kan man skapa en vattenvägg där vatten strilar ner? Gröna tak i området lyftes som en åtgärd för att ta hand om dagvatten på ett annat sätt. Bassänger och plaskdammar förekom mycket förr i tiden. Någon tyckte att det är synd att man tog bort den typen av gestaltungsselement.

Hållbar livsstil - Det som kom fram i diskussionerna som kopplas till hållbar livsstil handlade mycket om hälsa och motion. Plats för aktiviteter, utegym samt parken som ett stopp på Hälsans stig. Detta skulle främja en hälsosam och hållbar livsstil men också minska behovet av att resa med bil för att finnas plats för hälsa, aktivitet och rekreation i närområdet.

Avfall - Hur avfall ska hanteras i parken diskuterades i samtliga grupper. Vikten av papperskorgar lyftes. Källsorteringsmöjligheter lyftes också bland annat för engångsgrillar och hundbajs. Papperskorgar med sopsug lyftes av en grupp som en bra lösning där man undviker överfyllda sopkärl.

Mötesplatser - Den sociala hållbarheten lyfts bland annat genom att en del i en hållbar

livsstil är att skapa gemenskap. Vikten att skapa mötesplatser togs också upp. Både sittplatser i grupp och enskilt, genom servering och café samt på gräsyta samt böljande trädäck och trappor. Att skapa en plats för möten året om lyftes också till exempel med uppvärmda bänkar, eller ett uppvärmt lusthus. Värmen föreslogs komma från spillvärme.

Flera grupper diskuterade att det vore bra med någon form av informationspunkt. En anslagstavla och en orienteringskarta.

Platsen i sitt sammanhang

- Parken kan bli en plats i en helhet. Varje park inom ÖSB har ett eget tema, såsom olika färgteman. Olika teman kan även hjälpa till att göra området mer lättorienterat. Variation och identitet för platsen kan skapas bl.a. med hjälp av utformning på belysningen.

Plats för fåglar och insekter

Synlig omhändertagning av dagvatten

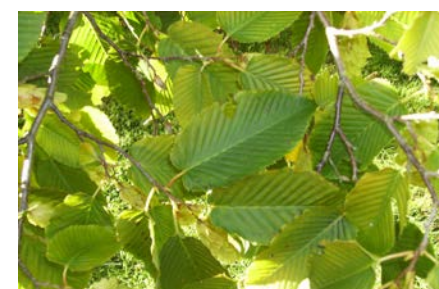
Plats för gemenskap

Sophantering i parken

Parken kan bli ett stopp längs Hälsans stig

Labyrinter av träd

Efter att frågorna i pass 1 och pass 2 hade presenterats och diskuterats fick deltagarna värdera vilka punkter de prioriterade mer än andra. Till höger redovisas en sammanställning utifrån båda workshoptillfällena.

Deltagarna fick tre små klisterlappar var att markera vilka förslag de värderade högst. Lapparna kunde spridas på olika förslag eller sättas på ett och samma förslag.

Förslag med antal prioriterings pluppar

8	Senioraktivitetsyta, till exempel den i Vasaparken, Stockholm
6	Vatten i rörelse, broar över vattnet
5	Grön yta, mycket träd och plantor, inga buskar eller perenner Hälsans stig, parken kan bli en hållpunkt längs vägen Sammanhanget med Vaksala kyrka Seniorredskap Skapa grupper av möbler men även avskilda
4	Mötesplats, sittplatser, trappor och bryggor Papperskorgar för allmänt skräp, för hundbajspåsar och för engångsgrillar Snyggt, designad belysning Porlande vatten, vattenfall eller vattenkonst Labyrint och pergola
3	Parkeringsgarage under parken Pergola – bågformad möjlighet att sitta många på samma gång Dagvatten i levador (gjutna diken/rännor) längs gångväg, löpbana eller Hälsans stig Ljus i parken på natten och vintern Fungera som grön lunga för stadsdelen Placera bänkar i sick-sack mot varandra, istället för på rad Rabatter med olika årstidsaspekter Hållbarhet, tänk långsiktigt när växter väljs – succession
2	Vatteninstallation Enkelt skötselmässigt, så att det är hållbart och rent Grillmöjligheter, papperskorg för engångsgrillar, bord Viktigt att det inte är platt Lekplats för småbarnslek Nyttoväxter som till exempel äpple- och körsbärsträd Sopsug i parkmiljön, slipper fulla papperskorgar Bänkar och gräs där man kan sitta Ett uppvärmt lusthus Informationspunkt, friare anslagstavla Vindskydd, häck/pergola/rosenhäck Golv – gräs vissa delar, grus på andra Blommande träd och träd för djur

1	Minigolf i tårtformat Hårdgjord yta som är spelplan för basket på sommaren och där man kan spola vatten till en skridskobana på vintern Stabbylyckan, grön och lummig oas Belysning, dusch och fontän Avgränsningar, viktigt att skapa rum Bord, bänkar och grillplats Något för alla generationer Träd som blommar på våren och får vackra färger på hösten Träningsredskap för äldre och yngre En del av hälsans stig Rinnande vatten Bänkplatser att kunna vila på Stora stenar att sitta på Mysigt, trevligt, vackert, rofyllt och ombonat Rörligt vatten, vackert Mötesplats kräver trivsel Sandbank för solitärbin Växter som uppskattas av humlor och bin Gångar där folk går Biologisk mångfald i vegetationsvalen Lugnet Buskar, mindre träd som plommon och körsbär Uppvärmade sittbänkar och värmes-lingor under gångvägar Nivåskillnader Stora och små träd Minst ett körsbärsträd Inga oätliga bär, utan gärna vinbär Utegym i park, minskar transporter Vattenvägg mot Alrunegatan
---	--

Förslag utan prioriterings pluppar

Gör vägar när man ser var folk går
Offentlig toalett som är snygg och väl synlig
Låt människor gå och visa var gångstråk bör vara
Boulebana, skejtboard
En park riktad till tonåringar till äldre
Alla generationer, träd, vatten, årstider
Avskärmad belysning
Grillplats
Tillräckligt med latriner för hundar
Skärma av mot buller från trafik
Löpbana
Vila
Belysning som inte bländar boende
Stenbelagda gångar
Barrträd mot Fyrislundsgatan
Bra belysning
Plats för äldre
För litet för ungdomsaktiviteter
Ingen hundrastplats, parken är för liten för det
Sittplatser med utsikt mot vackra rabatter
Grönt - inte torg
Växter som omvandlar CO2 till O2 + filter

Yta för Chi gong
Hållbar livsstil - motionsredskap
Odlingslotter kan se skräpiga ut
Variation i material
Mötesplats, något som sticker ut och känns igen
Gym, kommunikation
För litet för pallkragar
Mörk och ljus sten bredvid varandra är problematiskt vid alzheimer
Labyrint av träd
Trädäck
Skridskobana i park minska transport.
Plats för aktivitetskväll
Dagvatten, synlig öppen yta
Skridskobana
Plastskridskobana
Träd - mysiga platsen
Bouleplan
Syren
Viktigt att satsa på lek och spel för äldre barn i Källparken & Årstaparken
Dusch till det renade dagvattnet
Alla åldrar, gammal som ung
Sopsortering i parken - petflaskor, papper och glas

Om du bara får önska dig en sak i den kommande parken, vad är det?

Båda workshoptillfällena avslutades med att deltagarna fick skriva ned en önskan på en textlapp och sätta upp dem på kartan.

Frågan var:

- Om du bara får önska dig en sak i den kommande parken, vad är det?

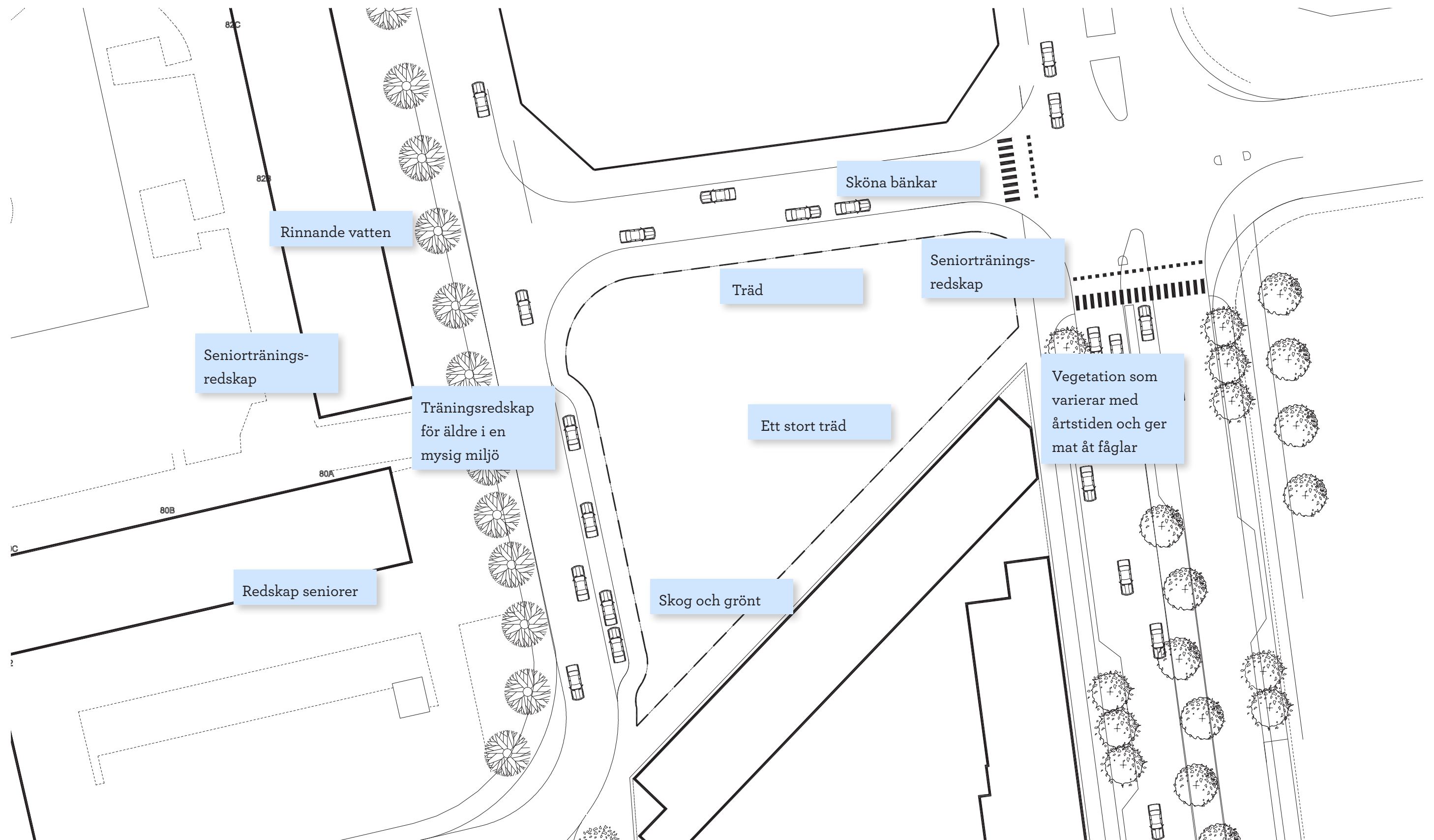
På detta sätt fick varje deltagare möjlighet att framföra eventuella synpunkter som inte hade kommit fram tidigare men också ett sätt att sammanfatta och konkretisera den egna workshopupplevelsen. På nästkommande två sidor redovisas deltagarnas önskningar.

Om du bara får önska dig en sak i den kommande parken, vad är det?

2013-03-02

16

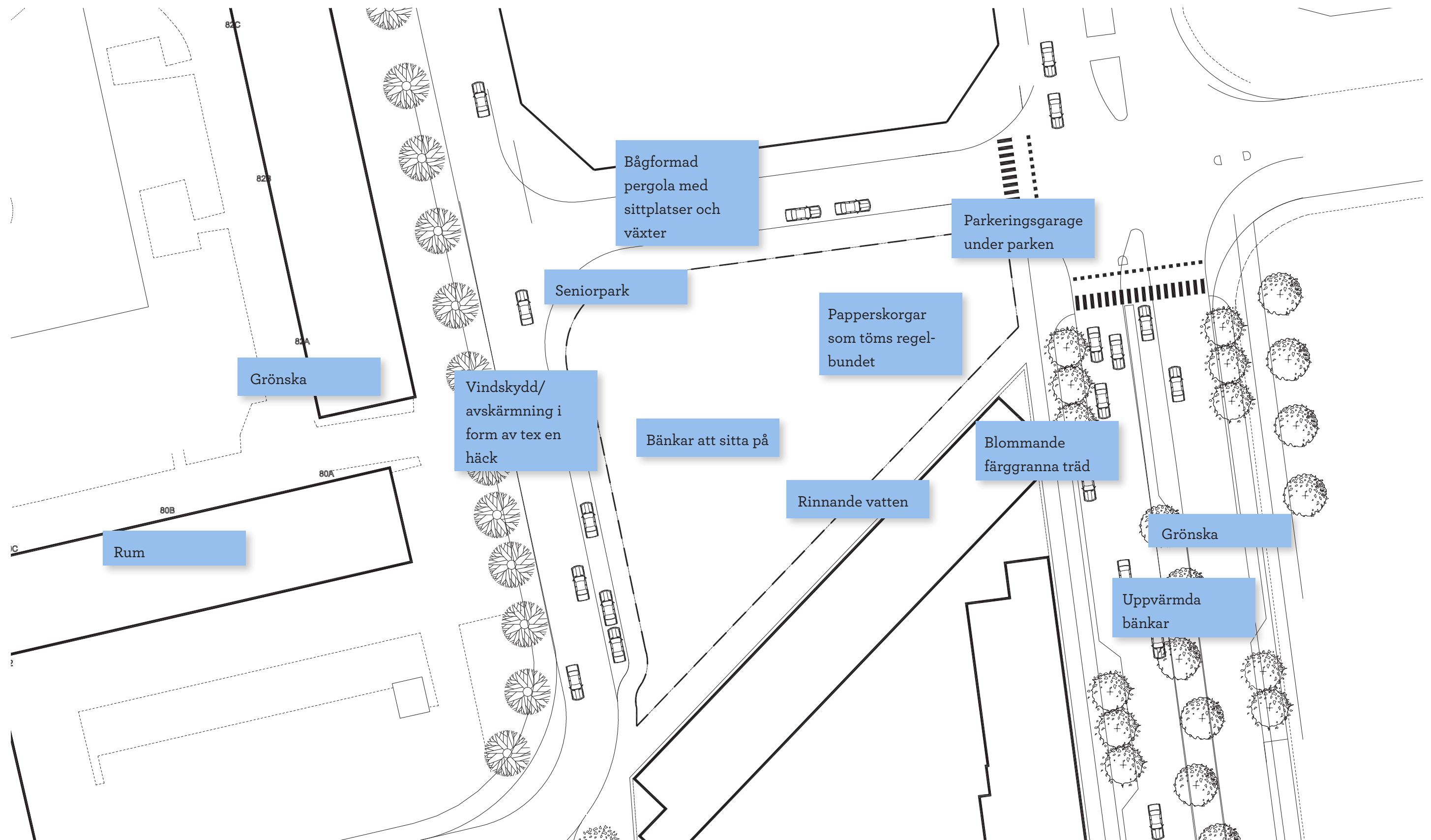

Redovisning Slutfråga, Om du får önska dig en sak.

Om du bara får önska dig en sak i den kommande parken, vad är det?

2013-03-16

17

Redovisning Slutfråga, Om du får önska dig en sak.

Slutsats och projektets fortsättning

18

Slutsats

Efter sammanställningen av de prioriterade förslagen och önskan som kommit upp på de två workshoparna framträder fyra tydliga teman. Deltagarna på workshopen vill se:

En plats för aktivitet

– en park med rörelse med träningsredskap för seniorer. Parkens placering ger också möjlighet att göra den som ett stopp på en Hälsans stig.

En grön plats

– en park med träd och planteringar där växtligheten är varierad, perenner, buskar och träd i olika nivåer. Ätliga bärbuskar och träd som blommar. Parken följer årstidsväxlingarna genom välanpassade växtval. Parken är dessutom inte bara en plats för människor utan också för fåglar, fjärilar, bin och humlor.

En plats med vatten

– en park där vatten är synligt. Porlande vatten, vattenfall, broar och spänger över vattnet. Fontäner, vatteninstallationer och vattenkonst. Synligt dagvatten som rör sig genom parken. Vattnet ska inte bara vara synligt, det ska finnas platser i parken där man ska kunna sitta och höra vattnets porlande rörelse.

En plats för möten

– en park där det är lätt att träffas på samlingsytor såsom trädäck, bryggor och gräsmattor. Grillplatser, fikaställen och picknickplatser är populära platser för möten. Ett café i parken skulle kunna bli en naturlig mötesplats. Både platser att sitta i grupp och enskilt är viktigt. Parken ska också erbjuda platser för vila.

Projektets fortsättning

Detaljplanen för etapp 1 Östra Sala backe har varit ute på samråd och kommer att justeras och ställas ut för granskning till hösten 2013.

Arbetet med utformningen av parken inom etapp 1 fortsätter med att de synpunkter som kommit in under workshoparna tas med som ett underlag när parken ska projekteras.

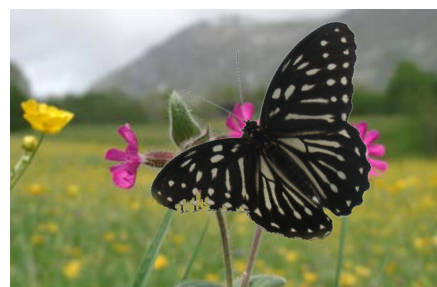
Planerad byggstart för etapp 1 av Östra Sala backe är 2014. Ytan kommer under byggnation av etapp 1 att fungera som etableringsyta för byggbodar, material med mera. Därefter kommer parken att anläggas som ett avslut på etappen. Parken planeras stå klar under våren 2017.

Träningsredskap för seniorer

Bouleplaner

Vegetation som attraherar fåglar och insekter

Porlande vatten

En görn park där vattnet är synligt

Plats för vila och möten

